

- viesť presnú evidenciu všetkých nádob a ich zmeny, zaistiť spoľahlivú úschovu a prístupnosť dokumentácie k nádobám,
- vybaviť pracovisko lekárničkou pre prípad poskytnutia prvej pomoci,
- stanoviť spôsob vedenia prevádzkových záznamov v prevádzkových pokynoch
- zaistiť odstránenie zistených nedostatkov po kontrole, revízii a skúškach nádob,
- ak nie je možnosť prevádzať údržbu a revízie vlastnými pracovníkmi, tak túto činnosť je možné zaistiť iným spôsobom.

Základné povinnosti pracovníka zodpovedného za prevádzku nádob:

- zabezpečiť, aby neboli prevádzkované nádoby bez predpísanej dokumentácie, bezpečnostnej výstroje. ako aj nádob u ktorých neboli prevedené revízie a skúšky alebo u nich je známe, že by mohli ohroziť bezpečnosť prevádzky alebo zdravie a život,
- oznámiť všetky zmeny revíznemu technikovi,
- sledovať a podľa potreby prevádzať opatrenia, aby boli nádoby náležite obsluhované, udržiavané, preskúšané a kontrolované vrátane bezpečnostnej výstroje,
- spolupracovať s revíznym technikom na vypracovaní plánu revízií a skúšok,
- zaistiť prípravu nádob k revíziám a skúškam,
- dbať pokynov revízneho technika.

Základné povinnosti obsluhy:

- oboznámiť sa s prevádzkovými pokynmi a prevádzkovať nádoby v súlade s prevádzkovými pokynmi a inými predpismi,
- poznať, ovládať a obsluhovať všetky zariadenia na pracovisku slúžiace k zaisteniu bezpečnej a hospodárnej prevádzky a okamžite odstaviť zariadenie v prípadoch uvedených v prevádzkových pokynoch,
- dbať na príkazy nadriadeného zamestnanca, pokiaľ nie sú v rozpore s príslušnými predpismi a povinnosťami pracovníka povereného obsluhou,
- ohlásiť neodkladne každú poruchu, nedostatky alebo neobvyklý jav pri prevádzke nádoby a jeho príslušenstva nadriadenému zamestnancovi,

- zúčastňovať sa kontrol, revízií a skúšok nádoby tak, aby si poznal jej stav,
- kontrolovať a skúšať výstroj nádoby podľa predpísaného rozsahu a o výsledku kontroly urobiť záznam,
- prevádzať prevádzkové záznamy podľa prevádzkových pokynov,
- dbať o poriadok a čistotu v priestore umiestnenia nádob, ako aj o prístupnosť tohto priestoru,
- dbať, aby sa v pracovnom okolí nádoby nezdržovali nepovolane osoby,
- zaistiť voľný prístup k všetkým uzatváracím kontrolným a bezpečnostným zariadeniam a armatúram,
- mať vždy funkčné ručné svietidlo,
- po ukončení zmeny odovzdať podľa prevádzkových pokynov zariadenie svojmu nástupcovi alebo nadriadenému zamestnancovi a ohlásiť mu všetky neobvyklé javy a mimoriadne okolnosti, ktoré sa vyskytli behom zmeny u nádob,
- odovzdať obsluhu zariadenia nadriadenému zamestnancovi, ak je obsluhu zariadenia nevoľno alebo sa vyskytla iná prekážka,
- prítomnosť nadriadeného zamestnanca na pracovisku obsluhy nádob nezbavuje obsluhu zodpovednosti za obsluhu nádob.

V prípade, ak máte otázky, neváhajte a kontaktujte príslušný inšpektorát práce, kde Vám radi poskytnú bezplatné poradenstvo k problematike týkajúcej sa BOZP a pracovnoprávných vzťahov.

Kontakty na inšpektoráty nájdete na webovej stránke www.nip.sk

Najdôležitejšie súvisiace predpisy: STN 69 0012

Národný inšpektorát práce

PRAVIDLÁ DOBREJ PRAXE

BOZP pre činnosti na zabezpečenie bezpečnej prevádzky KOTLOV

Národný inšpektorát práce odbor riadenia inšpekcie práce

Autor: Ing. František Blažek,
E-mail: frantisek.blazek@ip.gov.sk
Tel.: 055/797 99 19
0908 720 661

September 2011

Úvod

Predkladaný leták je vydávaný na pomoc zamestnávateľom prevádzkujúcim kotolne.

Obsahuje informácie, ktoré pomôžu pochopiť hlavné povinnosti.

Základné povinnosti prevádzkovateľa:

- zaistiť potrebnú odbornú spôsobilosť všetkých pracovníkov podieľajúcich sa na prevádzke, údržbe alebo obsluhu kotlov,
- zaistiť, aby obsluha kotlov bola vykonávaná kuričom s platným kuričským preukazom,
- vydať prevádzkový poriadok,
- stanoviť jedného pracovníka zodpovedného za prevádzku kotlov, poprípade viac pracovníkov (pre každú zmenu),
- zaistiť riadnu a pravidelnú údržbu kotlov,
- zaistiť, aby pri prevádzke, údržbe a obsluhu kotlov boli dodržiavané príslušné právne a ostatné predpisy (návod na obsluhu a údržbu, STN a pod.),
- pri práci na kotloch a ďalších zariadeniach v kotolni zaistiť pre zamestnancov ochranné pracovné prostriedky, ako aj iné osobné prostriedky k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov, napr. dýchací prístroj, bezpečnostný pás a pod.,
- vybaviť pracovisko lekárničkou pre prípad poskytnutia prvej pomoci,
- v určených termínoch pripraviť kotly k odborným prehliadkam a skúškam.

Základné povinnosti obsluhy:

- Zoznámiť sa z obsluhovaným kotolným zariadením a prevádzkovým poriadkom,
- okamžite odstaviť kotol z prevádzky z dôvodov uvedených v prevádzkovom poriadku,
- dbať, aby sa v kotolni nezdržiavali nepovolané osoby,
- nevzdávať sa od obsluhovaného kotla, nad rámec stanovený prevádzkovým poriadkom,
- prevádzať predpísané záznamy do prevádzkového denníka kotolne,
- okamžite nadriadenému pracovníkovi ohlásiť každú poruchu alebo chybu na zverenom kotolnom zariadení a každé zranenie osôb,
- zabezpečiť dostatočný prívod vzduchu do kotolne pre účely vetrania a spaľovania,
- zaistiť voľný prístup k všetkým uzatváracím, kontrolným a bezpečnostným zariadeniam a armatúram,
- mať vždy funkčné ručné svietidlo,
- podľa prevádzkového poriadku kontrolovať zisťovanie oxidu uhoľnatého a netesnosť rozoberateľných spojov,
- pri práci používať pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky, prípadne aj iné prostriedky k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia.

Kuričské preukazy sa delia do piatich tried

- 1. trieda** – oprávňuje obsluhu kotlov 1. triedy, t. j. parných kotlov s menovitým prietokom vyrobenej pary nad 115t/h
- 2. trieda** – oprávňuje na samostatnú obsluhu kotlov 2. triedy, t. j. parných kotlov s menovitým prietokom vyrobenej pary nad 50 t/h do 115 t/h a horúcovodných kotlov s tepelným výkonom nad 30 MW
- 3. trieda** – oprávňuje na samostatnú obsluhu kotlov 3. triedy, t. j. parných kotlov s menovitým prietokom vyrobenej pary nad 8 t/h do 50 t/h a horúcovodných kotlov s tepelným výkonom nad 5,8 MW do 35 MW
- 4. trieda** – oprávňuje na samostatnú obsluhu kotlov 4. triedy, t. j. parných kotlov s menovitým prietokom vyrobenej pary do 8 t/h vrátane horúcovodných kotlov do 5,8 MW
- 5. trieda** – oprávňuje na samostatnú obsluhu kotlov 5. triedy, t. j. parných kotlov s menovitým tlakom pary do 0,05 MPa vrátane alebo kotlov na ohrev kvapaliny pri teplote nižšej, ako je bod varu, s menovitým tepelným výkonom nad 100 kW.

Kuričský preukaz stráca platnosť po 5 rokoch ak kurič neabsolvuje aktualizačnú odbornú prípravu.

Najdôležitejšie súvisiace predpisy:
STN 07 0710, STN 06 0830, STN EN 128 28

BOZP pre činnosti na zabezpečenie bezpečnej prevádzky tlakových nádob stabilných

Základné povinnosti prevádzkovateľa:

- Vypracovať prevádzkové pokyny tlakových nádob stabilných,
- stanoviť pracovníkov zodpovedných za prevádzku nádob,
- zaistiť odbornú spôsobilosť všetkých pracovníkov podieľajúcich sa na prevádzke, obsluhu, opravách, údržbe, kontrole a revízií nádob a sústavne sledovať ich činnosť,
- zaistiť v rámci plánovanej údržby prevádzanie kontrol, revízií a skúšok,
- v prípade zistenia poruchy poistného ventilu zaistiť jeho nové nastavenie, prípadne jeho výmenu,
- zaistiť, aby pri prevádzke, údržbe a obsluhu nádob boli dodržiavané právne a ostatné predpisy (návod na obsluhu a údržbu, STN a pod.),
- pre prácu, revízie a kontroly nádob zaistiť potrebnú pracovnú výstroj, zvlášť ochranné prostriedky, osvetlenie s bezpečným napätím, prípadne aj iné prostriedky k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia,